

70 felé a kapuban

Asbóth Ferenc – ÉLETÚT-INTERJÚ

Talán az élethosszig tartó sportpályafutásnak köszönhető, hogy 68 évesen egy félidőt védett nála jóval fiatalabb játékosokból álló csapat ellen egy tavalyi öregfiúk mérkőzésen. Futballozott és kézilabdázott is, két évtizedet húzott le bányász színekben. Méltán lett díjjal is elismert sportolója a ZDBSE-nek. Később fekete ruhába bújt, s játékvezetőként is elismerték teljesítményét a zirci körzetben. Asbóth Ferencsel, a Zirc-Dudari Bányász SE egykori sportolójával, későbbi futballbíróval beszélgettem.

– Feri bácsi, milyen gyerekkori emlékeid vannak? Mikor találkoztál először a labdával?

– Az általános iskolát a Vas megyei Bögötön jártam. Már akkor is a foci volt mindenem. Fociztam, futni szerettem. Apám gazdálkodó ember volt, a megtermelt tejet a sárvári üzembe szállította. A bögöti csapat Sárváron játszott a Kinizsivel délelőtt tíz órakor. Azon a napon én vittem a tejet lovas-fogattal. Sokáig elmaradtam, apám már aggódott miattam. Az történt, hogy beszállítottam a tejet három községből az üzembe, kifogtam a lovakat a legelőre, s elmentem megnézni a meccset. Az általános iskolai sportversenyeken részt szoktam venni. Volt egy rét, Baglintának hívták. Foci, foci... Apámnak nyolc hold földje volt, segítenünk kellett az öcskössel kaszálni, kapálni. Amikor elment a tejjel Sárvárra, otthagytuk a munkát, lucernagyűjtés helyett mentünk a többiekkel focizni. Hazaéréskor megvolt a számonkérés: hogy kapáltok ti, milyen gaz van mögötte? Pincér szerettem volna lenni, de 1958-ban, amikor végeztem, nagyon nehéz volt ilyen helyre bekerülni. A Népszabadságot járattuk, abban volt egy cikk: a zirci vājáriskolába tanulókat vesznek fel. Ha jól emlékszem, szeptember 28-án érkeztem Zircre, akkor már folyt a tanév.

– Hogyan érkeztl Zircre? Milyen emlékképeid vannak az akkori településről?

– Vonattal érkeztem. Akkor még a 82-es főút macskaköves volt, egészen az állomásig.

Azon a kérdésem, hogy a piros és zöld bányászházak álltak-e már ekkor, elmereng, s a másik szobában éppen gobelinmunkákon dolgozó felesége segítségét kéri, aki magabiztosan válaszolja, hogy megvoltak ezek az épületek. Egy másik „ház”, az MTH (Munkaerőtartalékok Hivatala)-kollégium – érthetően – jobban megmaradt benne, a 101-es szobában laktak.

– A vasútállomás felőli oldalon volt a szobánk, a második emeleten. A földszinten helyezkedett el a konyha, étkezdé, tornaterem. Az első emeleten pedig a tanterem. Számomra a vājáriskolás évek a sporttal teltek el. Zircen működött kézilabdacsapat, az ITSK (Ipari Tanulók Sportköre). Volt labdarúgócsapat is, ők azt hiszem országos bajnokságban harmadikak lettek akkor. A kollégium vezetője, Borzsák Lajos bácsi élt-halt a sportért, mindent megtett érte. Kézilabdáztam meg fociztam. Sose felejttem el, Székesfehérvárra is szoktunk járni. Veszprémbe, a Dózsavárosba. Két-három meccset játszottunk, reggel mentünk, este jöttünk. Védtem az MTH labdarúgócsapatában, meg a bányász ifiben is.

– Az MTH-csapat meg a bányász ifi tehát két külön csapat volt?

– Két külön csapat volt. Ugyanígy a kézilabdánál is volt külön a vājáriskolásoknak meg a bányászoknak csapata. Egymás ellen szoktunk játszani edzőmeccseket. A sportnak köszönhetően maradtam Zircen. 66-an végeztük el a vājáriskolát 1961-ben. Akkoriban volt a vízbetörés, az egész északi mezőt le kellett zárni, 1/4 részt leszámítva az egész bánya víz alatt volt. A körzetben négyen-ötten maradtunk, akik sportoltak, a többieket áthelyezték Tatabányára, Márkus-hegyre, Pécsre, Herendre, Ajkára, Dorogra. Emlékszem, mentem be az iskolába, a bányagazgató úr pedig abból az irányból jött. A templomnál átkiabált, hogy meggondoltam-e magam, maradok-e a focinál. A válaszom az volt, hogy természetesen. Így maradtam Zircen, illetve a dudari bányánál.

A vājáriskolás 1961-ben végzett tanulói között az alsó sorban balról a harmadik

Öt év után visszatért Vas megyébe. A sors úgy hozta, hogy a behívó Szombathelyre szól...

– *A Zirc-Dudari Bányász felnőtt csapatába mikor kerültél be?*

– Ahogy elvégeztem a vājáriskolát, már a Solymosi Jóska tartalékkapusa voltam az első csapatban.

– *Kik játszottak akkor a csapatban? Milyen osztályban szerepeltetek?*

– Megyei első osztályban. Végig, a pályafutásom alatt. Egyszer volt egy osztályozó a megyei első osztályba kerülésért, Szerecseny, Padrag, Herend ellen Zirc került fel, de akkor még MTH-s voltam. Jól emlékszem, mert elkísértem a csapatot Szerecsenybe, hat fadobozos busszal mentünk szurkolók. Abból a csapatból, amelyikbe bekerültem, nagyon kevesen élnek. 1963. november 12-én aztán bevonultam katonának. A szolgálatomat a határőrségnél töltöttem le, híradóként.

– *Fociztál a katonaság alatt?*

– Igen, ott Szombathelyen. Volt pálya a laktanyánál, már bevonulásom másod- vagy harmadnapján játszottunk: kopaszok-öregesek. A karhatalomból és a határőrségből tevődött össze egy csapat, ez volt a Szombathelyi Dózsa. Ennek ellenére két másik híradós társammal az SZSE-ben, a városi tanács csapatában játszottunk. Mikor leszereltem, ragaszkodtak hozzá a

vezetők, hogy maradjak ott. Végig balszélsőt játszottam. A tanácsnál tudtak volna munkát adni. Hiányzott azonban Zirc, így hát hazajöttem. '66. február 14-én szereltem le.

Előkerül egy fotóalbum a fiók mélyéről...

Néhány hónappal később, 1966. május 21-én megnősült, házasságukból két fiú született. Az idősebbik, Attila ifjúsági korában röplabdázott és szintén futballozott, Zoltán a Zirc VSE labdarúgócsapatának tagja volt. Feri bácsi kihangsúlyozza, hogy hálás feleségének az együtt töltött évekért, a mellette való kitartásáért.

– Miután leszereltem, Dudar bányán rögtön munkába álltam. A csapattal készültem a mérkőzésekre. A Lakatos Lacival szoktuk váltani egymást, ő is volt kapus, balszélső is.

– *A régi pályának – ami az Arborétum mellett volt – tudtommal salakos volt a talaja. Neked, kapusként nem volt veszélyes ezen elvetődni?*

– Veszélyes volt, de valahogy soha semmit nem vettem észre. Edzések után öt-tíz percet mindig „túlóráztunk”. Tizenegyesek és szabadrúgások fogadásból. Közel volt a resti...

– *Kik voltak Zircen az edzőid?*

– Kezdeném a kézilabdacsapattal, amelyet Sete Vilmos testnevelő tanár irányított. A labdarúgó ifjúsági csapatban végig a Horváth Laci bácsi volt az edzőm. A felnőttbe kerülésem idején, 1961 körül a Budapesti Honvédtól érkező Kiss Gábor irányította a csapatot, bevonulásomkor dr. Kalocsai Aba volt az edző. Szegvári József, Eiler János, Barcza Sándor keze alatt szintén futballoztam.

– *Az edzések műszak után voltak?*

– Az edzésnapokon 11 órakor kiszállhattunk a bányából, de bebiztosítottuk a munkát a fejtőknek, robbantóknak. Mikor a munkatársak jöttek a vonattal, még edzettünk.

Asbóth Ferenchez a labdarúgás, a kézilabda és a futás mellett egy negyedik sportág is közel állt, úgy, hogy sohasem üzte: birkózókkal lakott egy szobában a zirci József Attila szállóban, a kapusedzéseket pedig – míg a többiek, a mezőnyjátékosok futottak kint – egy birkózószőnyegen végezték. Megjegyeztem, szerencse, hogy nem alkalmazott egy-két fogást a focimeccseken...

– *A téli edzések hogy alakultak?*

– Gézaháza, Sesztra: futás, futás... Nagy hóban kétkapus mérkőzések a Rákóczi téren.

– *Kapus is voltál, csatár is voltál. Melyiket szeretted jobban, illetve melyik poszton érezted jobbnak magad?*

– Megmondom őszintén, nem tudok különbséget tenni a kettő között.

– *Viseltél kapuskesztyűt?*

– Nem, abszolút nem. Biztonságosabb volt a fogás anélkül.

– *Hány néző járt ki a meccsre annak idején?*

– Öt-hatszáz.

– *A korabeli megyei sajtó szerint 1963-ban az Újpesti Dózsát fogadtátok Zircen. Milyen alkalomból került sor erre a mérkőzésre? Hogy sikerült összehozni?*

– Az egyik vezetőnk nagy Dózsa-szurkoló volt, s meghívták őket.

Ezen a mérkőzésen egy magyar futball-legenda, Várhidi Pál volt a közvetlen ellenfele a bányász-labdarúgónak, aki csak röviden úgy emlékezett vissza az 1954-es labdarúgó világbajnokságon ezüstérmes szerző magyar válogatott – az Aranycsapat – kerettagjára, labdarúgóként és edzőként is magyar bajnoki címet szerző sportemberre: „Kemény volt!”.

Balról: mezőnyjátékosként a határőrség csapatában (alsó sorban jobbról a második). **Jobbról:** kapusként a Zirc-Dudari Bányász színeiben, az NB I-es Rába ETO elleni 1971-es pályavárató mérkőzésen. Bátor vetődéseiről írt a Veszprém Megyei Napló

– *Melyik volt a legemlékezetesebb mérkőzésed kapusként?*

– Amikor a Győri Laci góljával megvertük itthon a Nyirádot 1:0-ra. A „Solyi” sérült volt, én védtem. A vállukon vittek le a társak, mert sikerült mindent megfognom, nem tudott gólt rúgni az ellenfél. A Nyirád ezzel veszítette el a bajnoki címet, amit akkor a Keszthely nyert meg.

– *Melyik volt a legemlékezetesebb gólod balszélsőként?*

– Amit a Veszprémi AKÖV-nek rúgtam. Képen is meg lett örökítve. Legyőztük őket, ez nagy dolognak számított akkor.

– *A jelenleg is használatban lévő futballpályát 1971-ben adták át a rendeltetésének, ennek ünnepeltük tavaly a 40 éves jubileumát. A pályaépítésbe ti labdarúgók, besegítettetek?*

– Persze, társadalmi munkát végeztünk. Voltam pályagondnok is, még mikor játszottam. Az öcskössel szoktuk kaszálni a fűvet. A bányász sportnapokra is mi szoktuk előkészíteni a terepet.

– *Hosszú időn keresztül voltál játékvezető is. Ez a pályafutás hogyan kezdődött számodra?*

A sok régi fotó mellé az asztalra kerül az első bírói igazolás is, a keletkezési dátummal: „1978”.

– Abban az időben az egyesületek – így a Zirc-Dudari Bányász is – indíthattak játékosokat játékvezetői tanfolyamon. Engem javasolt a vezetőség, én pedig vállaltam. Ha jól emlékszem, az első meccsem Gyulafirátóton volt, partjelzőként. Akkor még volt olyan, hogy veszprémi járási bajnokság.

Nem emlékszik rá, hogy lett volna meleg szituáció a pályán, a hadiutat is csak Hajmáskérig járta meg. A szekrényosorról viszont előkerülnek a játékvezetői elismerések, közöttük egy sípot ábrázoló emléktárgy...

– Később voltam a zirci körzetben a játékvezetői bizottságnak az elnöke, a játékvezető-küldéseket végeztem. A rangadókra a megyei játékvezető-keretből kérhettem sporttársat. De ezzel egyidejűleg bíraskodtam is.

– *Mióta vagy nyugdíjas, Feri bácsi?*

– 1992 óta.

– *Vájár voltál a bányában, ugye?*

– Vájár, aztán később megszereztem a robbantómesteri és a bányamentői vizsgát, így frontmester lettem. Volt egy huszonöt fős brigádom.

– *Nem akármilyen dolog volt, hogy 68 évesen beálltál a kapuba, s egy félidőt védtél a Győri ETO öregfiúk elleni gálamérkőzésen, a sportpálya jubileuma alkalmából.*

Közel a hetvenhez nagy nevekkel kellett farkasszemet néznie, a győriek soraiban ott volt az egykori magyar válogatott csatár, Herczeg Miklós. Ennek ellenére több bravúrt is végrehajtott a bányász öregfiúk kapusa. Mégsem volt teljesen elégedett a teljesítményével...

– Akkor lettem volna nyugodt, ha azt a magas labdát ki tudom védeni, nem megy be a lécs alá. Meglepődtem, hogy pályára kell lépnem, hát még azon, hogy a Barcza Sanyi a kezdőcsapatba jelölt.

– *Feri bácsi, köszönöm a beszélgetést! Erőt, egészséget kívánok neked!*

Az egykori játékvezető kollégákkal és Szijártó László többszörös magyar bajnok labdarúgóval a gálamérkőzés zászlócsereje előtt

Az 1943 Karácsonyán született Asbóth Ferenc számára volt még egy emlékezetes évforduló tavaly. Augusztus 17-én visszatért szülőfalujába, Bögötre, általános iskolai osztályuk 53 év után találkozott. Október 1-jén, a sportpálya fennállásának 40 éves jubileumi mérkőzésén az öregfiúk csapatkapitánya volt. Szereti a disznóvágás minden fortélyát elsajátítani, kivágja az újságból az e témában született cikkeket. Szomorú a zirci labdarúgás jelenlegi helyzete miatt. Hat unokája közül csak az egyik fiú, de ő barátságot kötött a labdával, az U13-as korosztály egyik legtehetségesebb focistája, megyei válogatott. A papa kispályás meccseket a mai napig örömmel vezet. Nem volt búcsúmeccse sem játékosként, sem játékvezetőként, így hát bízom benne, hogy a tavalyi jubileumi ünnepség és ez a beszélgetés pótol valamit.

Kelemen Gábor